

7 dní na Ďalekom Východe

Napísal Balek Robert

Streda, 27 Január 2010 10:25

Brad Pitt bol 7 rokov v Tibete - mne sa podarilo na Ďalekom Východe pobudnúť len 7 dní. Blagoveščensk už totiž patrí do oblasti, ktorú nazývame nie Sibír (kde leží Irkutsk), ale Ďaleký východ. Je už príliš ďaleko na východe - ešte východnejšie ako Sibír. A tak som sa na konci svojej cesty cez Sibír na stanici v Blagoveščensku postupne rozlúčil so všetkými spolucestujúcimi aj sprievodcom vo vlaku a so svojimi spolubratmi som sa na aute pobral cez veľký Blagoveščensk k bytovke, kde naši bratia bývajú. Vo svetle nočných lúčov po pravej a ľavej strane cesty, ktorou sme šli, bolo vidno staré drevené domčeky podobné tým, ktoré máme aj v Irkutsku, ale aj novopostavené obchodné centrá vysvietené ako v Las Vegas.

A Michal mi vysvetľuje: „*Tu je také centrum, tu je také a tu je najdrahšie obchodné centrum v Irkutsku. A tu je na tejto ulici náš katolícky kostol. Teraz ho majú naši pravoslávni bratia v prenájme na 20 rokov.*“

V Blagoveščensku totiž nebol po perestrojke v Rusku žiadny pravoslávny kostol. Jediný chrám bol náš – katolícky. Kedysi totiž bolo v Blagoveščensku okolo 40 pravoslávnych chrámov. No prišiel čas, kedy bolo náboženstvo „ópiom“ ľudstva, keď si ľudia „konečne vydýchli“ od tých „tmárskych černokňažníkov“, ktorí im mútili zdravý rozum hlúposťami a rozprávkami o nejakom Bohu a Panne Márii, kedy sa Rusko stalo konečne modernou krajinou, ktorá v 20. storočí už nepotrebuje akési stredoveké legendy. A preto, aby všetci mohli začať nový moderný život, treba urobiť raz a navždy koniec s týmito rozprávkami a tmármi, rozlúčiť sa so stredovekom a uveriť v seba, v človeka. A tak sa v mene viery v človeka a jeho silu žiť naplno sám v sebe začali ničiť všetky chrámy po celom Rusku. Ostalo ich len pár, predovšetkým pre ich veľkú historickú hodnotu. Zaujímavé je, že hoci búrali všetky chrámy, katolícke chrámy skoro všetky zostali nedotknuté. Akurát ich premenili na sklady, internáty, múzeá, koncertné sály – čokoľvek, čo bolo práve potrebné. {joomplu:484 left}Nezbúrali ich pravdepodobne preto, lebo to boli stavby väčšinou zahraničných Nemcov a

Poliakov poslaných do vyhnanstva na Sibír. Tieto stavby sa nepodobali na ruské pravoslávne chrámy. Možno v nich preto nevideli niečo náboženské, čo treba zničiť. Možno si nechceli úplne pohnevať zahraničie? Kto vie. Mnohé pohnútky v histórii zostanú zabudnuté a my sa môžeme iba domnievať. Videl som jeden starý čiernobiely ruský film, v ktorom stáli v popredí vysmiati ľudkovia a tak sa veľmi spoločne tešili z toho, ako za ich chrbtami búrajú jeden pravoslávny chrám s heslom: „Zvíťazíme nad tmármi!“ Nuž, bola to silná viera v človeka, ktorá sa, ako možno teraz s odstupom času vidieť, moc nevyplatila. Okrem tohto všetkého však zatvárali aj pravoslávnych kňazov a biskupov a posielali ich do vyhnanstva na Sibír, ako to možno vidieť v mnohých súčasných múzeách, kde ukazujú dobové staré fotografie týchto kňazov s ich veriacimi a spoluväzňami. Niektorým dokonca už aj postavili pamätníky ako som to videl aj v Blagoveščensku.

Po skončení socializmu v bolo v Blagoveščensku veľa pravoslávnych veriacich, chceli sa stretávať na modlitbách a sláviť liturgiu, a tak sa dohodli, že kým si oni postavia svoj pravoslávny chrám, budú užívať náš katolícky kostol. Momentálne ide práve 17-ty rok jeho užívania. Takže po 3 rokoch by mal chrám prejsť späť katolíckej cirkvi v Blagoveščensku. Ako to všetko prebehne, závisí aj od vás, ak sa všetci za to pomodlíme, určite to prebehne pokojne a bez zbytočných problémov. Vopred vás teda prosíme o modlitby. Katolíci sa zatiaľ stretávajú v prízemnom domčeku, ktorý je upravený na malú kaplnku so sakristiou a niekoľkými miestnosťami na stretávanie sa.

Prirodzená hranica medzi Ruskom a Čínou

{joomplu:2333 left}Po krátkej jazde na úplne opačný koniec Blagoveščenska, sme prišli až na breh Amuru – obrovskej rieky, tečúcej popri meste. Amur je zároveň prirodzenou hranicou medzi Ruskom a Čínou až po jej ústie do Tichého oceána a zároveň aj veľmi spornou hranicou, kvôli ktorej mali Rusko a Čína v minulosti veľa vzájomných konfliktov. Kedysi výhodný dávny dohovor medzi týmito dvoma krajinami, že hranica pôjde stredom rieky, sa historicky ukázal ako nie moc výhodný. Rieka je totiž živý organizmus, ktorý dynamicky mení svoj tok. Mnohokrát sa v minulosti stávalo, že po záplavách alebo jarných roztápaniach sa ľadu a snehu Amur trochu zmenil svoj tok alebo sa vytvoril na rieke ostrov. Číňania si začali na novovzniknuté územia uzurpovať právo vlastníctva, čo sa Rusku samozrejme nepáčilo. Okrem iného Rusi svoju časť rieky neustále prehlbujú, aby mohli po Amure plávať väčšie a väčšie lode s nákladmi a tovarom. Číňania nič také nerobia, čo sa prejavuje aj v tom, že sa breh Amura mení. V jednom takom spore o novovzniknutý ostrov pred mnohými rokmi po tom, ako sa o jeho vlastníctvo viedli rozsiahle spory, to už Rusov nahnevalo (chápem, lebo s Číňanmi je celkovo veľmi ťažko sa dohodnúť, vyjednávať budú do nekonečna), a tak Rusi svojimi delami rozobardovali celý ostrov natoľko, že úplne zmizol. A bolo bez problémov. Inak sa to asi nedalo vyriešiť. Medzi Ruskom a Čínou boli kedysi veľmi zlé vzťahy, predovšetkým zo strany Číňanov. Niekedy to bolo až také zlé, že Číňania sa na svojom brehu postavili chrbtom k Rusku, stiahli si dolu

{joomplu:2352 left}nohavice a na posmech Rusom im ukázali svoje holé zadky, aby tak Rusov ponížili. Ponižovali však seba samých, pretože kultúrny inteligentný človek by také niečo nikdy neurobil. Rusi im však prešli cez rozum tým, že na svoj breh Amura postavili veľký portrét Mao-C-Tunga (ich veľkého prezidenta) smerom k Číne samozrejme. Takže od toho momentu už Rusom zadky neukazovali – nemohli to robiť predsa svojmu vlastnému prezidentovi. V súčasnosti sú už tieto vzťahy omnoho lepšie.

Potom, ako sa cez „Perestrojku“ otvorili hranice, nielen množstvo Číňanov sa valilo do Ruska, ale aj Rusi vo veľkom prichádzali do Číny, hlavne v čase jej veľkého ekonomického rozmachu a pomáhali Číňanom stavať nové budovy, rozbiehať nový biznis a zavádzať nové technológie. Mnohí Číňania (tak mi to rozprávali Rusi) prichádzali akože „pracovať“ do Ruska (a nielen do Ruska) do rôznych firiem. Pracovali niekoľko mesiacov, kým nekopírovali všetky moderné technológie a potom sa vrátili do Číny a tam všetko zrealizovali. Typ akýchsi ekonomických špiónov. S chybami, no vďaka lacnej pracovnej sile sa im podarilo postupne všetko vybrúsiť natoľko, že teraz sú na tom ekonomicky lepšie ako Rusko. Aspoň tak mi to opisovali Rusi, s ktorými som sa rozprával.

Rozpredané Rusko s celým jeho bohatstvom

{joomplu:2325 left}Čo je však v Rusku najviac rozbehnuté – podobne ako v celom svete – obchodovanie s lacnými výrobkami z Číny. Číňania v húfoch cestujú po celom Rusku, zakladajú svoje obchodíky s čínskymi výrobkami a ľudia prichádzajú a kupujú – veď je to lacné – čo už z toho, že sa to po niekoľkých mesiacoch rozpadne (podobne ako Mišov sveter – najprv celý rukáv a potom celý zips). Koniec koncov na tom najviac zarobia Číňania, pretože kde inde pôjdeš znovu nakupovať? No predsa ku Číňanom... Kúpiť taký sveter alebo topánky od našinca (v Rusku od Rusov) je predsa o niečo drahšie... a niektoré veci sa aj tak rozpadnú podobne ako tie čínske... No... nie vždy... Stará pravda stále platí: „Prepáčte, nie som tak bohatý, aby som si mohol (každú chvíľu) kupovať lacné veci.“ Výber je na každom z nás... No môže byť o chvíľu pravda taká, že už nebudeme môcť kupovať nič iné, ako čínske výrobky, pretože všetky ostatné firmy popri nich skrachujú...

{joomplu:2336 left}Rusi mi hovorili, že všetko, čo vidno z ruského brehu Amuru na tom čínskom – veľké budovy rôznych tvarov, veža vo forme Eifelovky z Paríža a to všetko olemované dookola svetielkujúcimi ozdobami ako v Las Vegas - postavili Rusi. Krásny úchvatný pohľad na čínsky breh ako na nejaké americké veľkomesto – hlavne v noci, sa zmení na smutný pohľad na biedne domčeky ak by sme prešli na druhú stranu a nazreli za tieto veľké budovy. Rusi hovoria, že tam je to už biedne, špinavé... Nuž či to je pravda, neviem, nebol som sa tam pozrieť. Kedysi bolo totiž toto mesto Chej-che dedinkou na brehu Amura. Rusi z neho urobili

veľké mesto. Aj elektriku majú od Rusov, aj drevo, nerastné suroviny – jednoducho všetko kupovali a stále nakupujú od Rusov a Rusi im to stále predávajú veľmi lacno. Akosi nikto na Ruskej strane nie je schopný postaviť závody na výrobu rôznych drevených výrobkov, na spracovanie rôznych nerastných surovín a takéto polotovary alebo hotové tovary predávať. Jednoducho z Ruska vo veľkom odchádzajú suroviny v surovom nespracovanom stave za babku – za lacný peniaz a potom Rusi nakupujú od Číňanov a okolitých krajín už hotové výrobky z ich surovín za drahé peniaze. V niečom mi to pripomína Slovensko. Podobne ako u nás, aj v Rusku sú už lesy napríklad vo veľmi zlom stave a v niektorých oblastiach už Rusi aj zakázali vývoz dreva. Zopár pohľadov na nočný aj denný čínsky breh Amura si môžete pozrieť v GALÉRII ([Denný breh Amura](#) , Nočný breh Amura).

Vchod na Amur je v zime ohradený a veľmi prísne strážený a každý pokus je zahnaný strelbou nielen z ruskej ale aj z čínskej strany. V zime sa aj stavia cez Amur cesta pre nákladné autá – cesta ide stredom rieky a púšťajú po nej všetky nákladňáky, ktoré sa musia dostať do fabrík za Blagoveščenskom. Aspoň v zime je takto odľahčená premávka cez centrum mesta.

1. deň

Prvé kroky po Blagoveščensku

{joomplu:2478 left}Naši bratia bývajú v bytovke z tehli na brehu Amuru na 5. poschodí, takže z okna vidno ešte lepšie čínsky breh. Je to pekný priestranný byt. Miško býva v bývalej kaplnke. Dlho totiž bývali v Blagoveščensku len dvaja bratia – brat Harry z Indie a brat Valdemar z Poľska. Keď prišiel Miško bolo treba nájsť izbu pre neho... Nuž má šťastie, že býva na takom posvätenom mieste. Mal som tú milosť aj ja počas mojich 7 dní v Blagoveščensku. Hneď som sa vybalil, chvíľu sme s Miškom rozprávali a šli sa pozrieť do kaplnky, ktorá je postavená neďaleko od bytovky ako prízemný domček, učpený medzi bytovkami. Prišli sme až po skončení sv. omše, ktorá je v kaplnke každý deň o 18.00 hod. okrem nedele, kedy je o 12.00 hod. Všetci už odišli, aj Harry a Valdek, zostali už iba dvaja mladí – Saša, ktorý sa učí za kuchára a Marina – tuším ako dizajnérka na nejakej strednej škole. Prvý krát som bol teda na sv. omši v Blagoveščensku hneď ten večer, ako som docestoval. Po sv. omši sme sa trochu porozprávali a spokojne šli domov. Tam nás už čakal Harry aj Valdek. Pripravovali večeru. Trochu sme im pomohli, trochu si zajedli a porozprávali sa. Bolo príjemne. Neskôr sme s Miškom prehodili ešte pár slov o jeho živote v Blagoveščensku a našich plánoch na ďalšie dni a pomaly ale isto zaspali.

2. deň

Koláč ala "Prehľad sviatkov"

{joomplu:2314 left}Hlavná úloha druhého dňa bola príprava obeda. Bratia totiž nemajú ako u nás v Irkutsku v kúrii kuchárku. Varia si sami. Prevažne sú to polotovary – tuším, že konkrétne vtedy to bola ryža v sáčkoch a kuracie fašíročky. Miško musel odísť skôr do školy. A tak som zostal s Harrym a Valdekom sám. Porozprávali sme sa o farnosti, o živote Rusov v Blagoveščensku, o Číňanoch v Chej-che a mnohých ďalších zaujímavých veciach. Ako dezert na konci obeda bol Miškov koláč podľa vlastného receptu – pozbieral všetky pozostatky suchých koláčov zo sviatkov do jednej krabice (ukazoval mi ich ešte včera večer, že to na ďalší deň plánuje zapiecť do nového koláča). Inak by sa totiž už nezjedli a tak ich pomlel tuším na mlynčeku pre mäso, doplnil nedopitú kávu s mliekom, pridal trochu múky a tuším aj nejaké vajíčko. No a všeeetko poriadne premiešal, upravil do rovnomernej polohy na pekáči a dal do rúry zapiecť. No paráááda, hovoril som si, takýto ekonomicky výhodný koláč som ešte nejedol, som zvedavý, čo sa z toho nakoniec vyklúje. Sranda bola ešte v tom, že keď Miško ešte pred obedom videl, že sa koláč ešte stále pečie a nie a nie sa dopiecť, v domnení, že tam je veľa vody a nestíha sa vypariť, vybral koláč jednoducho z pece, surovo ho znova varechou rozmiešal nanovo a doplnil ešte zopár hrstí múky a vajíčko – rekuuuu aby bol hustejší. Zábava v plnom prúde. Tak som sa nenasmiel už dlho. No a opäť ho vložil do rúry. Takto sme ho potom po určitom čase bez Miška vybrali z rúry a pokúsili sa o prvú ochutnávku. Na pohľad nevyzeral moc príťažlivo, no ku podivu bol veľmi chutný. Miško, keď sa vrátil zo školy a uvidel, že sme si dali, povedal s jeho príslovečnou úprimnosťou a sebakritikou, že či sme sa zbláznili - jesť ten koláč, veď je absolútne nejediteľný... No pravdu povediac, nevidel som ho neskôr ten koláč jesť, tak to asi myslel skutočne vážne. Asi polovica tohto koláča zostala na pekáči počas celého môjho pobytu v Blagoveščensku.

Zamrznutý Amur

{joomplu:2340 left}Keď sa Michal vrátil zo školy, rozhodli sme sa ísť do mesta, popozerať breh Amura, čínsky breh a pozrieť sa aj na nové snežné mestečko. Po zamrznutom Amure už behalo zopár áut – stále pripravovali cestu. Mali ju otvoriť už 10. januára a ešte stále nebola pripravená. Neotvorili ju ani o sedem dní neskôr, keď som z Blagoveščenska odchádzal. Asi ľad ešte nebol dostatočne silný. Hovoria, že musí byť hrúbka ľadu 3 metre. Úuuf, hovoril som si, to je poriadna hrúbka – dúfam, že sa tí, ktorí mi to hovorili, nemýlili. A aj keď už spustia premávku, neustále kontrolujú hrúbku ľadu a ostatné podmienky. Aké zaujímavé stvorenie je tá voda, nie? V koľkých rôznych skupenstvách pomáha človeku – voda, para, ľad, sneh – múdro vymyslená Stvoriteľom. No môže sa, hoci taká krehká a povol'ná, stať aj omnoho silnejšia než človek.

Vidno to nielen tu na Amure ale aj pri rôznych záplavách a vlnách tsunami... Sila aj krehkosť nádhery spojená v jedno!

Snežná a ľadová krása!

{joomplu:2370 left}V čom tkvie práve krása vody, som sa ešte lepšie a silnejšie presvedčil vtedy, keď sme s Michalom prišli na námestie, na ktorom v zime postupne vyrástlo okrem krásnej umelej jedličky nádherné ľadové a snežné mestečko. S našim ľadovým mestečkom v Irkutsku sa to nedá porovnávať. Tam u nás sú sochy z ľadu postavené väčšinou z ľadových tehličiek na seba poukladaných. Tu v Blagoveščensku to bolo o niečom úúúúplne inom. Trojmetrové sochy boli urobené akoby z jedného kusu ľadu tak priehľadného a hladkého ako zo skla. Neuveriteľné!!! Také niečo som nikdy v živote nevidel! Podobne boli urobené aj obrovské sochy a celé hradby a veže zo snehu. Keď som sa neskoršie Rusov pýtal, ako to robili, povedali, že na začiatku prinesú veľké niekoľkometrové formy zo železa alebo dreva. Postavia ich na námestie a do nich nabijú a udupú sneh alebo nalejú vodu a čakajú kým sa všetko tak poriadne zamrazí. Potom odnímu formy a na námestí zostanú stáť veľké snežné alebo ľadové kocky, z ktorých rôzni umelci začnú rôznymi nástrojmi vyrezávať postavičky predovšetkým z {joomplu:2375 left}rozprávok. Hladia to nejakým teplom ale ako neviem. Postavy boli krásne vyhladené ako sklo. Asi dve alebo tri veľké šmýkačky (po rusky „górky“) boli postavené vo forme veľkého trojhľavého draka. Z ľadu tam stála veľká krava, nejakí dvaja chlapíci nesúci tretieho na palici ako trofej, alebo rok 2010 s ľadovými kvetinkami. Zo snehu to boli rôzne postavičky z ruských starých aj moderných rozprávok, Ded Maroz a snehulienka atď. Jednoducho bolo na čo pozerieť. [FOTOgrafie si môžete pozrieť v galérii](#) . Rusi mi hovorili, že v Číne sa v jednom meste organizuje súťaž v stavaní ľadových sôch. Tam sú ale oproti týmto sochám ešte väčšie a omnoho krajšie sochy – s kvetmi, s podsvietením svetlom rôznych farieb – jednoducho od výmyslu sveta. To si už naozaj neviem predstaviť. Čoho všetkého je človek schopný? Predovšetkým toho krásneho... Tak málo času máme na tvorenie čohosi veľkolepého a my ten čas tratíme na také hlúposti...

Behom do školy

{joomplu:2434 left}Popozerať si v pokoji ľadové a snežné sochy však nebolo kedy, pretože sme sa ponáhľali do školy. Miško hovoril, že je v škole ešte jedna hodina s vynikajúcou učiteľkou. A tak sme sa tmolili po meste (našli sme spústu holubov na jednom námestí len tak spať učupené na zemi) a na trolejbuse celým mestom na jeho druhú stranu. Tam sme vystúpili a uvideli klasické obrovské budovy z betónu ako u nás na Slovensku. Hovorím, že klasika komunizmu u nás. Na križovatke, ktorou sme prechádzali, čistili cestu od ľadu a ubitého snehu veľkými vidlicami a špeciálnymi strojmi. Tieto zábery ale aj zábery zo školy si môžete pozrieť na [FOTO](#)

grafiách zo školy

Na hodinu sme prišli neskôr a tak sme si sadli dozadu a pozorne počúvali. Michal už dopredu upozornil pani učiteľku, že prídem aj ja. Musím povedať, že hoci {joomplu:2461 left}bola maličká, vyklúla sa z nej veľmi sympatická a príjemná osôbka. A ako bolo vidno aj počuť, bola veľkou odborníčkou v ruskom jazyku. Na konci hodiny sme urobili pár fotografií aj s Číňanmi, ktorých bola celá trieda. Aj oni vyzerali veľmi sympaticky a priateľsky. A keďže už bolo neskoro, ponáhľali sme sa zo školy domov na sv. omšu. Tesne pred odchodom zo školy sme sa však úspešne pozvali na návštevu k tejto pani učiteľke a jej rodinke. Ako sa neskôr ukázalo, čakalo nás príjemné prekvapenie s celou jej rodinou. Dohodli sme sa na nedeľu – môj posledný deň v Blagoveščensku.

Stihli sme na sv. omšu v kaplnke. Prvý krát som videl skoro všetkých mladých z farnosti. Pribudli Sláva a Oľga, ktorí už pracujú, Nikita tuším, ktorý sa pripravuje na sviatosti a ďalších si už nepamätám. Sv. omša bola zaujímavá a ešte zaujímavejšie boli rozhovory na rôzne témy s mladými po nej. Neskôr sme sa rozlúčili a s Mišom vrátili domov.

3. deň

Oslavy Starého Nového roka

V tento deň bolo 13. januára, kedy Rusi oslavujú takzvaný Starý Nový rok. Podľa starého Juliánskeho kalendára sa práve vtedy končí december a začína január – Nový rok podľa starého kalendára. A tak Rusi (potmehúti jedni :-)) oslavujú dva krát Vianoce (teda katolíci) a dva krát Nový rok – dobré, nie? Samozrejme, že najhonosnejšie oslavujú normálny Nový rok ako zvyšok sveta. A tak bola na koniec tohto dňa naplánovaná oslava Starého Nového roka.

Obdivuhodná pravoslávna sprievodkyňa v múzeu

{joomplu:2437 left}Poobede sme sa s Miškom pobrali poprechádzať sa do mesta a nakoniec sme skončili v Múzeu Amurskej oblasti a Blagoveščenska – v systéme rôznych miestností a sál

po celej obrovskej budove s výstavami rôznych tém – vykopávky staré 6 tisíc rokov pred Kristom, nájdené v Amurskej oblasti, patriace pravdepodobne ľuďom, historické obdobia osídľovania tejto oblasti, zbrane z rôznych období, živočíchy, umenie, kultúra, cirkevná výstava chrámov v Blagoveščensku, kňazov a biskupov, ktorí tu boli vo vyhnanstve v rôznych obdobiach Ruska, a tak ďalej a ďalej... Rozhodne zaujímavá prehliadka všetkého od výmyslu sveta. V každej sále sedela alebo stála jedna tetuška, ktorá dohliadala na všetky exponáty a samozrejme aj na návštevníkov. Ak si zaplatili výklad, tak aj vykladá čo sa kde nachádza a odkiaľ to je... V jednej takej miestnosti sme vyrušili dve tetušky, ako sa družne o niečom rozprávali. Tému sme už nezachytili, pretože akurát, keď sme vošli, prestali rozprávať. Michal ich chcel ubezpečiť, že nám to nevádi, že sa spokojne môžu rozprávať ďalej. No jedna z nich – taká silnejšia, povedala takým ruským spôsobom – rozhodným a energickým, že to sú osobné veci, že v tom pokračovať určite nebudú. No a hneď, samozrejme, {joomplu:3010 left}nasledovala otázka, odkiaľ sme, keďže sa im nepozdával ako ináč – náš akcent. A tak sme sa znova prezradili a keďže tetuška mala veľmi podrezaný jazyk, hneď sa dostala aj na otázku: „A čo ste tu vy zabudli, v takom odľahlom kúte sveta, že ste sem až zo Slovenska prišli?“ Vidíte, že nielen na Slovensku ale aj tu v Rusku sa nám ľudia čudujú, že sme prišli práve tu – do Ruska, na Sibír, kam sa kedysi ľudia iba posielali do vyhnanstva. A keby toho nebolo, určite by tu žilo podstatne menej ľudí ako teraz. Nuž, voľky-nevoľky, sme sa tetuške predstavili ako kňazi, ktorí tu študujú jeden rok ruský jazyk a po roku budú pôsobiť tu v Rusku ako kňazi a starať sa o katolíkov, ktorí tu žijú. No a to ich udivilo ešte viac. A tak začala veľká debata predovšetkým o rozdieloch medzi pravoslávnyimi a katolíkmi, pretože tetuška bola silno veriaca pravoslávna a takisto veľmi inteligentná žienka. Prešli sme cez patriarchu v Moskve a nášho pápeža v Ríme, cez Najsvätejšiu Trojicu a dýchanie Ducha Svätého (či od Otca a Syna alebo od Otca cez Syna) až po ťažké obdobia vyhnanstva pravoslávnych kňazov a biskupov na Sibíri. Tetuška nakoniec ťažký teologický spor teológov z obdobia rozdelenia Východnej a Západnej cirkvi z roku 1054 rozriešila veľmi jednoducho. Pre ňu to nie je žiadny problém. Ona si pomáha rôznymi prirovnaniami a príkladmi. Tak napríklad Najsvätejšiu Trojicu si predstavuje akoby balón, ktorý keď v strede previažete a zakrútite, síce dostanete dva balóny, ale v podstate je to jeden balón a v oboch je ten istý vzduch – teda Duch Svätý je aj v Otcovi aj v Synovi, keďže ho Otec plodí od večnosti a vychádza aj od Otca aj od Syna a zároveň je pravda aj to, že vychádza od Otca cez Syna... Každé prirovnanie pookľháva, samozrejme, no každé aj niečo pomôže lepšie pochopiť... A tetuška si takto pomáha v rôznych pravdách viery, ktoré kedysi pre ňu boli veľkým problémom.

Náš rozhovor s tetuškou sme ukončili pri výstavke cirkevných represálií a vyhnanstiev kňazov a biskupov počas rôznych historických období v Amurskej oblasti – ich fotky, ale aj fotografie dávnych chrámov, ktoré boli zbúrané a mnoho ďalších zaujímavých exponátov. Niektorí kňazi a biskupi boli veľmi vplyvní. Napríklad Inocent Benjaminov – nazývajú ho veľký svätiteľ a postavili mu v Blagoveščensku aj niekoľko pomníkov a súsoší.

Revolučné pokračovanie múzea

{joomplu:3004 left}Keďže už bolo veľa hodín, veľmi zaujímavý rozhovor sme museli ukončiť, aj keď veľmi neradi, pretože s tetuškou sa rozprávalo veľmi príjemne. Ďalšia sála v poradí bola na druhom poschodí. Pozostávala z rôznych zákutí, ktoré boli postupne venované vývinu revolúcie na začiatku 20. storočia v Rusku a neskôr vývinu socializmu a komunizmu. Nádherné veľké plagáty s veľkými proletárskymi postavami mužov a žien s upriameným pohľadom na vás s prstom ukazujúcim takisto na vás s nápisom pod nimi: „A ty si čo urobil pre ruský front?“ prípadne pre slobodu a podobne. Veľmi zaujímavé exponáty, patriace už minulosti. [FOTOgrafie si môžete pozrieť v galérii](#)

.

V tejto sále sme narazili na veľmi vdáčnú tetušku, ktorá nám bez toho, aby sme veľmi prosili, začala robiť výklad jednotlivých exponátov a bolo to, musím povedať, veľmi zaujímavé. Hlavne keď nám ukazovala gramofón bez elektriky – len na kľuku, ktorou ste celý dômyselný stroj museli najprv natiahnuť. No a potom ste už počúvali platňu... zábavné aj zaujímavé. VIDEÁ sú na galérii. Po tejto veľkej sále sme už len v rýchlosti prebehli všetky ostatné sály s modernejšími výstavami nedávneho života v Blagoveščensku a výstavami umenia – rôznych obrazov a ikon – FOTOgrafie si môžete pozrieť v galérii. Keď sme prešli konečne celé múzeum a vyšli von, bola už tma a my sme sa pomaličky pobrali smerom ku našej kaplnke na sv. omšu.

Noví priatelia v kaplnke

{joomplu:2471 left}Tam už bolo o niečo viac ľudí ako včera. Prišiel aj jeden starší pán – tak 50-60 rokov. Vyzeral, akoby som ho už niekedy videl. Nevedel som si za ten svet spomenúť kde. Alebo sa len veľmi silno podobal na niekoho, koho už poznám. No neviem. Bol to starosta farnosti – on vlastne inicioval založenie tejto farnosti v Blagoveščensku. Bolo to tak, že on sám vlastnoručne napísal list svätému otcovi do Ríma niekedy v 90-tych rokoch 20. storočia tesne po perestrojke. Prosil v ňom o kňaza pre toto mesto aj oblasť, keďže v tom čase tu nebolo široko ďaleko nikoho. No a sv. otec to zariadil tak, že tu poslal nás – verbistov. Veľmi príjemný pán. Rozprávali sme sa dlho. Dozvedel som sa veľa zaujímavých vecí o Rusku, o Blagoveščensku, o Rusoch, o Číňanoch, o farnosti. Nakoniec sme sa spoločne s ním aj s mladými odfotili v kaplnke. Na sv. omši bol dokonca aj jeden evanjelický seminarista. Nemá tam v Blagoveščensku svoju cirkev a zo všetkých mu najviac vyhovuje práve katolícka sv. omša – najviac sa podobá na ich liturgiu a najlepšie sa tam cíti. A tak sa tu praktizuje krásny ekumenizmus. Veľmi príjemný človek. Aj s ním som trochu pokecal. Rozlúčili sme sa a s mladými sme šli ku nám domov oslavovať Starý Nový rok. Porozprávali sme, pojedli. Bolo príjemne.

4. deň

Noví čínski priatelia

V tento deň ma Miško pozval na niekoľko hodín do školy. Lepšie som sa zoznámil s jeho čínskymi spolužiakmi – hlavne s Igorom a Mášou, ktorí patrili medzi tých najlepších žiakov z triedy, aj tak som im moc toho nerozumel. Bola to skôr ruská čínština ako čínska ruština. Miško mi musel zo začiatku všetko, čo sa snažili povedať po rusky, prekladať... Ale neskôr sa mi čo to podarilo porozumieť, ako to Miško sám povedal: „Neskôr si na to zvykneš a pochopíš...“ Boli však veľmi priateľskí a za tých pár minút, čo sme sa spolu rozprávali, stali sme sa dobrými kamarátmi. Porozprávali mi o svojich plánoch do budúcnosti a ja zas o svojich. Veľmi príjemne sme si nakoniec podebatovali.

Večer po skončení školy sme na sv. omši v kaplnke a takisto krátko po nej oslavovali spolu s veriacimi narodeniny brata Valdeka. S Miškom sme mu potom šli do obchodíku ešte kúpiť darček a večer sme narodeniny oslávili jak sa patríí...

5. deň

Pravoslávny katedrálly chrám v Blagoveščensku

{joomplu:2974 left}Miško šiel do školy a ja som sa zahryzol do písania mojej cesty vlakom z Irkutska do Blagoveščenska, aby ste si to mohli prečítať čo najskôr na misie.sk. Poobede, keď sa vrátil zo školy, sme sa šli pozrieť ešte do pravoslávneho katedrálneho chrámu, ktorý sa pravoslávny m za tých 17 rokov podarilo postaviť tu v Blagoveščensku. Bol iba neďaleko našej kaplnky a stál pred ním pomník Inocentovi Benjamínovi, biskupovi pravoslávnej ruskej cirkvi, apoštolovi Ameriky a Sibíri a takisto prvému pravoslávny m biskupovi Ďalekého Východu, Kamčatky, Jakutska, Priamuria a Severnej Ameriky... Na pomníku je zobrazený spolu s grófom Muravjovym – Amurským. Im obom Rusi vďačia za osvojenie si Ďalekého východu a posvätenie domorodých národov. Vnútri v chráme sú krásne ikony, no s chrámom Zjavenia Pána u nás v Irkutsku sa to porovnať nedá – tam u nás sú ikony všade po stenách a nádherné. Tu boli iba na ikonostase. Ku každej ikone v chráme prichádzali ľudia, modlili sa pred ním a postavili vždy sviecu na svietnik pred ikonou. Aby tak dotyčný svätý pamätal na nich v orodovaní u Pána. [FOTOgrafie si môžete pozrieť v galérii](#) .

Vedľa katedrálneho chrámu si pravoslávni postavili menší drevený chrám. Práve pred niekoľkými dňami ho posvätili. Prečo dva chrámy hneď vedľa seba – to sme sa nedozvedeli. A tak sme sa pobrali smerom ku našej kaplnke na sv. omšu. Po nej ma Miško pozval do českej reštaurácie na kafé-late a palacinky. Ved' akurát v ten deň bol náš sviatok – sv. Arnolda Janssen a bolo to treba patrične osláviť. Tak sme spojili príjemné s užitočným.

6. deň

Výlet s mladými na chatu

{joomplu:3016 left}Za 7 dní som v Blagoveščensku stihol toho naozaj veľa. Prečo? Nuž okrem osláv Starého Nového roka, Valdemarových narodenín, sviatku nášho otca zakladateľa Arnolda sme ešte na 6. deň ráno odchádzali s mladými z farnosti na nimi už dlho plánovaný výlet na chatu neďaleko mesta. O 12.00 sme slávili spoločnú sv. omšu, kde sa ku Marine, Sášovi, Slavovi a Ol'ge, ktorých som spoznal už v predošlých dňoch, pridali Nasťa a mladý manželský pár Serioža a Juľa. Veľmi sympatický sedmička mladých ľudí a ako sa hovorí o čísle 7, tak bola aj plná radosti a priateľstiev, ktoré som v nich našiel. Ved' to boli zväčša práve tí, ktorí chodievali aj chodievajú na sv. omše do kaplnky dennodenne. Na rozdiel od Irkutska, kde chodí cez týždeň pár dospelých ľudí, ktorí po sv. omši veľmi rýchlo odchádzajú domov, keďže to majú ďaleko. Irkutsk je predsa len väčšie mesto ako Blagoveščensk.

{joomplu:3037 left}Na chate sme sa najprv dobre najedli šalátov, ktoré buď niektorí pripravili doma alebo ich pripravili spolu s ostatnými na chate. Po obede sme sa všetci presunuli na veľkú šmýkačku („górku“) v areáli turbázy, kde sme bývali. Bola postavená zo skokanského mostíka, ktorý sa v lete používa na umelé tobogany do bazénov pod ním. Bazény boli žiaľ prázdne :-) akurát naplnené snehom. A šmýkačka trošku nešikovne urobená. Tak sme sa tak nááádherne potĺkali, že niektorí mali modriny na sebe niekoľko dní potom. Aj ja som zopár utŕžil, hlavne na lakťoch a na zadku :-) Spúšťali sme sa totiž na všetkom čo prišlo pod ruku – staré linoleum, drevená doska, Sláva neskôr prišiel s obrovským linoleom stočeným ako starý koberec do rolky. Nooo, bolo to o niečo lepšie, ale aj tak sme naň nestihli nasadnúť viac ako piati šiesti... Zábavy a randy sme si zato užili spústu – až až... Potom sme sa vrátili späť na chatu a začali pripravovať ražničí. Keďže bol vonku poriadny mráz, mäso sa nepodarilo poriadne prepieť. Kým ste totiž piekli jednu stranu, tá druhá už skoro zamrzla... :-) Po večeri sme sa ešte zahráli rôzne hry, rozprávali – bolo s nimi veľmi príjemne. Ako so starými priateľmi. Zblížili sme sa a myslím, že mi opäť ďalší ľudkovia prirástli ku srdcu... Teším sa z nich. [Fotografie z výletu sú tu](#)

7. deň

Posledné slová a posledné objatia na rozlúčku vo farnosti

V nedeľu ráno sme sa naraňajkovali, pobalili a odchádzali späť do mesta. O 12.00 hod. bola sv. omša, na ktorú bolo treba všetko pripraviť. Čakal som, že na sv. omšu príde, ako hovoril Miško, okolo 40 ľudí. No aj s našimi mladými tam bolo dokopy ledva 25 ľudí. Zaujímavé bolo, že väčšinou to boli mladí ľudia. Len veľmi málo tam bolo dospelých a starších. Po sv. omši sme sa posledný krát trochu porozprávali. Ja som sa zoznámil s niektorými novými tvármi a už sa bolo treba lúčiť. Urobili sme si ešte spoločné [FOTOGRAFIE \(v galérii\)](#), vymenili telefónne čísla a vrelo sa rozlúčili ako starí priatelia. Normálne to bolo pre mňa ťažké – odchádzať z miesta, kde som bol len pár dní a nechať tam nových priateľov. Nuž, možno to nejakým spôsobom bude ďalej pokračovať. Myslím, že nezáleží na tom, ako dlho sme sa s niekým stretli, aj keby to bolo iba na pár minút za celý život. Myslím, že tam kdesi na druhej strane bude záležať na sile lásky vlozenej do týchto okamihov. Tak potom zažiaria. Koľkých ľudí zapálime svojim pohľadom, slovom, úsmevom, skutkom, objatím, aby sa sami rozhodli stať našimi skutočnými priateľmi napriek vzdialenosti, napriek nemožnosti vidieť, stretnúť sa... A koľkým ľuďom dovoľíme, aby zapálili nás...

Príjemná návšteva u pani učiteľky

Doma sme si s bratmi na slávnostný nedeľný obed dali varenú klobásu s horčicou a chlebom a zhruba po hodine som spolu s Miškom odchádzal na spomínanú návštevu Miškovej učiteľky Maríny a jej rodinky. Nuž, hľadali sme to statočne dlho, no nakoniec sme to našli. Bývali v staručkej ošarpanej bytovke. Schody k ich bytu na druhom poschodí boli rozbité a steny čerstvo natreté vápnom na bielo. Akurát všetko okolo potečené a nepoumývané pravdepodobne po generálnom natieraní stien na schodisku. Pani Marina nás už čakala vo dverách do bytu. Hovoril som si, nuž takto v ťažkých podmienkach žije ruská inteligencia, v chudobných bytoch, na ktoré si ledva privyrobí s tými slabými platmi v školstve. Čakalo ma poriadne prekvapenie, keď sme vstúpili do ich bytu. Bolo to, akoby sme vstúpili z čiernej reality do krásnej rozprávky. Nádherné, moderne vybavené izby s drevenými podlahami s plávajúcou dlažbou, drevenými dverami a skriňami štýlovanými rovnako v každej izbe – jednoducho náááádhera, niečo také si môže dovoliť aj u nás na Slovensku len bohatší človek. Pred 4 rokmi totiž robili generálnu opravu celého bytu. Ona aj on vtedy veľmi dobre zarábali. Teraz je to už ťažšie. Ona síce

nezarába zle, no len preto, lebo ako vysokoškolsky vzdelaná osôbka je tu v jednej, tam v druhej komisii, tam zase zástupca takého náčelníka, inde je akýmsi starejším celých ročníkov, a okrem toho aj dekanom jednej fakulty – maličká rastom ale veľká osobnosť duchom – funkcií kopec, takže sa ani niet čo diviť, že vďaka tomu je jej výplata pomerne slušná. Jej muž pracoval v akejsi telekomunikačnej firme a vtedy mal aj on slušnú výplatu. Teraz je však zamestnaný na univerzite v oddelení pre styk s verejnosťou a výplata je malá. A ešte je k tomu jeho nadriadená práve jeho manželka. Zábava aj paródia v jednom.

Rusko-arménska špecialita "5 prstov"

Pozvali nás ku večernému stolu, kde už bola pripravená ich rusko-arménska špecialita, keďže Marína má arménske korene. Špecialita sa nazývala „5 palcov“, pretože sa v prvom rade má jesť rukami a po druhé sa aj robí rukami – veľké varené cesto sa má trhať rukami a jesť spolu s kusmi kuracieho mäsa, ktoré trháte z pečenej kury takisto rukami. No ale u Maríny bola príborová verzia tohto jedla. Jej mamina, ktorá všetko pripravovala už „natrhala“ cesto na parádne rezance a takisto kura už bola roztrhaná na pekné kúsky – až taká radosť! Popri večeri sme sa spolu rozprávali až do deviatej večer a prebrali sme skoro všetky zaujímavé témy od politických v Rusku aj v Číne, ekonomických, náboženských, kultúrnych... Bolo o čom rozprávať. Veľmi príjemní inteligentní vzdelaní ľudia. Ich dcéra sa učí v Číne. Za 7 mesiacov v osobitnom kurze s jednou výbornou učiteľkou sa naučila tak dobre rozprávať po čínsky, že sa už začala učiť spolu s čínskymi spolužiakmi po čínsky na univerzite. Po skončení univerzity chce zostať v Číne a pracovať ako prekladateľka – tam je totiž viac príležitostí ako v Rusku. Nuž, aj tak to v živote skončí – ďaleko od domova. Od nich som sa dozvedel, že v televízore pred pár dňami ukazovali, ako bola prasačia chrípka vymyslená veľkými farmaceutickými firmami, aby na protilátkach zarobili obrovské miliardy. Odhadujú že to bude okolo 8 miliárd dolárov, vďaka ktorým teraz u mnohých štátov stoja skladom všetky očkovacie látky za ťažké milióny a nevedia čo s nimi... Jednoduchá negatívna reklama – kúpte si náš výrobok, zachráni vám život – no nekúpite? Kto má v rukách médiá, má v súčasnosti veľkú moc nabulikať ľuďom do hlavy všeličo... A my, jednoduchí neznalí „mravov“ súčasnosti, sa dáme tak ľahko nachytať – ale veď so smrťou sa obchody nerobia... Na to niekto veľmi nepríjemne doplatí... Tie peniaze nie sú požehnané, preto ani nikomu šťastie neprinesú... Nuž ale kto chce kam, pomôžme mu tam, ako sa hovorí...

Nakoniec sme si urobili pár „dobových“ fotografií a veľmi spriatelení sme sa rozišli. Doma sme sa ešte trochu s Mišom podelili o zážitky a dojmy z návštevy, spojili sa neskôr s Miškovou rodinou na Slovensku a šli spať. Na ďalší deň sa bolo treba pobaliť, spolu s Miškom odslúžiť sv. omšu v kaplnke, rozlúčiť sa a odviezť ma na stanicu k vlaku, ktorý ma mal za skoro 3 dni priviezť cez Sibír znova domov do Irkutsku... O tom ale až na budúce...

7 dní na Ďalekom Východe

Napísal Balek Robert
Streda, 27 Január 2010 10:25

Fotogalérie k článku:

[Blagoveščensk](#)

- [Kostol a veriaci](#)
- [Ľadové a snežné sochy](#) - úúúžasné, to jednoducho musíte vidieť...
- [Škola a spolužiaci](#)
- [Ulicami mesta](#) - zaujímavé zábery Blagoveščenska a zamrnutého Amuru